

ΟΜΟΙΟΙ ΚΑΙ ΟΜΟΗΧΟΙ ΤΥΠΟΙ

Κατά την κλίση των ρημάτων παρουσιάζονται ορισμένοι όμοιοι τύποι. Ιδιαίτερη προσοχή λοιπόν πρέπει να δοθεί στους εξής:

1. Το **γ' ενικό** πρόσωπο Οριστικής Ενεστώτα **Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με το **β' ενικό** πρόσωπο Οριστικής Ενεστώτα **Μέσης Φωνής**.

π.χ.:

πράττει (γ' ενικ. Οριστ. Ενεστ. Εν. φων.) και

πράττει (β' ενικ. Οριστ. Ενεστ. Μέσης φων.).

2. Το **γ' ενικό** πρόσωπο **Υποτακτικής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με το **β' ενικό** πρόσωπο **Οριστικής και Υποτακτικής Ενεστώτα Μέσης Φωνής**.

π.χ.:

πράττη (γ' ενικ. Υποτ. Ενεστ. Εν. φων.)

πράττη (β' ενικ. Οριστ. Ενεστ. Μέσης φων.)

πράττη (β' ενικ. Υποτ. Ενεστ. Μέσης φων.).

3. Το **β' πληθυντικό** πρόσωπο **Οριστικής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με το **β' πληθυντικό** πρόσωπο **Προστακτικής Ενεστώτα Ενεργητικής φωνής**.

π.χ.:

παιδεύετε (β' πληθ. Οριστ. Ενεστ. Εν. φων.)

παιδεύετε (β' πληθ. Προστ. Ενεστ. Εν. φων.).

4. Το **β' πληθυντικό** πρόσωπο **Οριστικής Ενεστώτα Μέσης Φωνής** ομοιάζει με το **β' πληθυντικό** πρόσωπο **Προστακτικής Ενεστώτα Μέσης Φωνής**.

π.χ.:

παιδεύεσθε (β' πληθ. Οριστ. Ενεστ. Μέσης φων.)

παιδεύεσθε (β' πληθ. Προστ. Ενεστ. Μέσης φων.).

5. Το **β' πληθυντικό** πρόσωπο **Οριστικής Παρακειμένου Μέσης Φωνής** ομοιάζει με το **β' πληθυντικό** πρόσωπο **Προστακτικής Παρακειμένου Μέσης Φωνής**.

π.χ.:

πεπαιδευσθε (β' πληθ. Οριστ. Παρακ. Μέσης φων.)

πεπαιδευσθε (β' πληθ. Προστ. Παρακ. Μέσης φων.).

6. Το **α' ενικό** πρόσωπο **Οριστικής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με

το **α' ενικό** πρόσωπο **Υποτακτικής** Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής.

π.χ.:

λύω (α' ενικ. Οριστ. Ενεστ. Εν. φων.)

λύω (α' ενικ. Υποτ. Ενεστ. Εν. φων.).

7. Το **α' ενικό** πρόσωπο **Οριστικής Μέλλοντα** Ενεργητικής Φωνής ομοιάζει με το **α' ενικό** πρόσωπο **Υποτακτικής Αορίστου** Ενεργητικής Φωνής.

π.χ.:

τάξω (α' ενικ. Οριστ. Μελλ. Εν. φων.)

τάξω (α' ενικ. Υποτ. Αορ. Εν. φων.).

8. Το **γ' ενικό** πρόσωπο **Ευκτικής Αορίστου Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με το **β' ενικό** πρόσωπο **Προστακτικής Αορίστου Μέσης Φωνής** και με το **απαρέμφατο Αορίστου Ενεργητικής φωνής**.

π.χ.:

πράξει (γ' ενικ. Ευκτ. Αορ. Εν. φων.)

πρᾶξει (β' ενικ. Προστ. Αορ. Μέσης φων.)

πρᾶξει (απαρέμφατο Αορ. Εν. φων.).

9. Τα **συνηρημένα ρήματα** παρουσιάζουν αρκετούς όμοιους τύπους, ενδεικτικά αναφέρονται όμοιοι τύποι των ρημάτων σε **-όω**.

Το **γ' ενικό** πρόσωπο **Οριστικής** Ενεστώτα **Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με το **γ' ενικό** πρόσωπο **Υποτακτικής** Ενεστώτα **Ενεργητικής Φωνής** και με το **γ' ενικό** πρόσωπο **Ευκτικής** Ενεστώτα **Ενεργητικής φωνής** και με το **β' ενικό** πρόσωπο **Οριστικής** Ενεστώτα της **Μέσης Φωνής** και με το **β' ενικό** πρόσωπο **Υποτακτικής** Ενεστώτα **Μέσης Φωνής**.

π.χ.:

δηλοῖ (= είναι κοινός τύπος όλων των παραπάνω προσώπων).

Ομοιότητες παρατηρούνται ακόμη ανάμεσα σε ρηματικούς και ονοματικούς τύπους.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους εξής:

1. Το **γ' ενικό** πρόσωπο **Οριστικής Μέλλοντα Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με τη **δοτική ενικού τριτόκλιτου ουσιαστικού σε -ις**.

π.χ.:

λύσει – τῆ λύσει.

2. Το **γ' πληθυντικό** πρόσωπο **Οριστικής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής** ομοιάζει με τη **δοτική πληθυντικού της Μετοχής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής**.

π.χ.:

ἄρχουσι(ν) – τοῖς ἄρχουσι(ν)

3. Το **γ' πληθυντικό** πρόσωπο **Προστακτικής Ενεστώτα και Αορίστου** ομοιάζει με τη **γενική πληθυντικού της μετοχής Ενεστώτα και Αορίστου** αντίστοιχα.

π.χ.:

γραφόντων – τῶν γραφόντων

γραψάντων – τῶν γραψάντων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΩΝ ΟΜΟΙΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΗΧΩΝ ΤΥΠΩΝ

ἦρηκα → παρακείμενος του ρ. αἰρῶ
εἶρηκα → παρακείμενος του ρ. λέγω

ἦρημαι → παρακείμενος του ρ. αἰροῦμαι
εἶρημαι → παρακείμενος του ρ. λέγομαι

ἦρήμην → υπερσυντέλικος του ρ. αἰροῦμαι
εἶρήμην → υπερσυντέλικος του ρ. λέγομαι

ἦρόμην → παρατατικός του ρ. αἶρομαι
ἦρόμην → αόριστος β' του ρ. ἐρωτῶ

αἰρόμενος → μετοχή ενεστώτα του ρ. αἶρομαι
ἐρώμενος → μετοχή ενεστώτα του ρ. ἐρώμαι
ἐρόμενος → μετοχή αορίστου β' του ρ. ἐρωτῶ

ἦτημαι → παρακείμενος του ρ. αίτουμαι
ἦττημαι → παρακείμενος του ρ. ἦττώμαι

ἦτήθην → παθητικός αόριστος του ρ. αίτουμαι
ἦττήθην → παθητικός αόριστος του ρ. ἦττώμαι

εἶμαι → παρακείμενος του ρ. ἴεμαι
οἶμαι → ενεστώτας του ρ. οἴομαι / οἶμαι

ἦρξα → αόριστος του ρ. ἄρχω
εἶρξα → αόριστος του ρ. εἴργω

ἦρχθην → παθητικός αόριστος του ρ. ἄρχομαι
εἶρχθην → παθητικός αόριστος του ρ. εἴργομαι

ἦργμαι → παρακείμενος του ρ. ἄρχομαι
εἶργμαι → παρακείμενος του ρ. εἴργομαι

ἦρχθαι → απαρέμφατο παρακειμένου του ρ. ἄρχομαι
εἶρχθαι → απαρέμφατο παρακειμένου του ρ. εἴργομαι

ἦργμένος → μετοχή παρακειμένου του ρ. ἄρχομαι
εἶργμένος → μετοχή παρακειμένου του ρ. εἴργομαι

ἔβαλον → αόριστος β' του ρ. βάλλω
ἔβαλλον → παρατατικός του ρ. βάλλω

ἐβαλόμην → αόριστος β' του ρ. βάλλομαι
ἐβαλλόμην → παρατατικός του ρ. βάλλομαι

βαλῶν, -οῦσα, -ὸν → μετοχή αορίστου β' του ρ. βάλλω
βαλῶν, -οῦσα, -ὸν → μετοχή μέλλοντα του ρ. βάλλω

δρῶ → ενεστώτας του ρ. δράω-ῶ
(ἀπο)δρῶ → υποτακτική αορίστου β' του (ἀπο)διδράσκω

δέδρακα → παρακείμενος του ρ. δρῶ
(ἀπο)δέδρακα → παρακείμενος του ρ. ἀποδιδράσκω

δρᾶν → απαρέμφατο ενεστώτα του ρ. δρῶ
(ἀπο)δρᾶν → μετοχή ουδετέρου αορίστου β', του ρ. (ἀπο)διδράσκω

εἶ → β' ενικό οριστικής ενεστώτα του ρ. εἶμι

εἶ → β' ενικό οριστικής μέλλοντα του ρ. εἶμι

εἰ → υποθετικός σύνδεσμος

ἦ → άρθρο

ἦ → διαζευκτικός σύνδεσμος

ἦ → αναφορική αντωνυμία (ὅς, ἦ, ὅ)

ἦ → α' ενικό παρατατικού του ρ. εἶμι

ἦ → γ' ενικό παρατατικού με σημασία αορίστου του ρ. ἦμι (=λέγω).

Το ρήμα είναι ποιητικό, δόκιμο μόνο στον Πλάτωνα στον παρατατικό: ἦν (=εἶπα) , ἦ (=εἶπε).

ἦ → επίρρημα με σημασία βεβαιωτική (= ασφαλώς, βεβαίως, πράγματι)
ἢ ερωτηματική (= τι; πώς παρακαλώ;)

ἦ → γ' ενικό υποτακτικής ενεστώτα του ρ. εἶμι

ἦ → β' ενικό υποτακτικής αορίστου β' του ρ. ἴεμαι

ἦ → γ' ενικό υποτακτικής αορίστου β' του ρ. ἴημι

ἦ → επίρρημα που δηλώνει τόπο (= όπου, στο μέρος το οποίο κ.α.)

ἢ τρόπο

π.χ. ἦ θέμις ἐστὶ (= ὅπως εἶναι το ὀρθὸ και το δίκαιο)

ἦ → δοτική ενικού της αναφορικής αντωνυμίας θηλυκού γένους ἦ (ὅς, ἦ, ὅ)

ῶ → α' ενικό υποτακτικής ενεστώτα του ρ. εἶμι

ῶ → α' ενικό υποτακτικής αορίστου β' του ρ. ἴημι

ῶ → κλητικό επιφώνημα

ῶ → δοτική της αναφορικής αντωνυμίας ὅς (ὅς, ἦ, ὅ)

ἦσομαι → μέλλοντας του ρ. ἴεμαι

εἶσομαι → μέλλοντας του ρ. οἶδα